

Oslo, 31 mai 2003

Finans- og Tolldepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 Oslo

Re: Høringsnotat fra IKT-Norge på NOU 2003: Skatteutvalget – forslag til endringer i skattesystemet

Vi viser til frist for uttalelse satt til 1 juni 2003 og oversender herved vårt innspill

Innledning

IKT-Norge ser det som meget positivt at Finansdepartementet nedsatte Skatteutvalget med tanke på en helhetlig gjennomgang av skattesystemet i lys av de forandringer som er skjedd i samfunnet siden skattereformen i 1992. IKT-Norge er også fornøyd med at organisasjonen ble invitert til å delta i referanseutvalget. I dette notatet er beskrevet IKT-Norges sine kommentarer til innstillingen, samt IKT-Norges sine hovedsynspunkter til skattesystemet.

Norges utfordringer

Norge har olje og kapital i overflod, men mangler kompetent arbeidskraft. Evnen til å frembringe ny viten og kunnskap er forutsetningen for vårt velferdssamfunn og for næringslivets fremtidige konkurransevne. Norge har et betydelig verdiskapingsgap som vil bli større i fremtiden fordi andelen eldre øker kraftig. SSB har tidligere beregnet at mer enn 2/3 av Norges nasjonalformue er knyttet til vår samlede kompetanse. I et internasjonalt perspektiv, hvor stadig flere bedrifter opererer på tvers av landegrensene, blir det avgjørende at Norge kan tilby attraktive rammebetingelser for bedriftene og for kunnskapsrike personer, slik at fremtidens verdiskaping skjer innenfor Norges grenser.

Norsk skattepolitikk for det 21. århundre

Skatter og avgifter bør innrettes slik at de motiverer til vekst og risikovilje i næringslivet. Norsk skattepolitikk bør fokusere på enkelthet framfor at alt skal være likt for alle. Skattepolitikken må være næringsnøytral, dvs. kompetanseintensive næringer må ha samme vilkår som kapitalintensive næringer – det er det ikke i dag. Ved endrede rammevilkår vil økonomien også oppføre seg annerledes og skattegrunnlaget er avhengig av skattenivået. Det er empirisk påvist¹ at skattenivå påvirker skatteinngang. Det har derfor vært vårt ønske at man ser på de langsiktige effekter av endringer i skattesystemet, ikke bare den statiske effekten det første året.

---

¹ Scharning m fl 1982

² Irland og Russland har erfart det samme i skatteomlegginger de senere år

IKT-Norges merknader til skatteutvalgets innstilling

IKT-Norge er enig med utvalget i at skatte- og avgiftssystemets viktigste rolle er som inntektskilde. IKT-Norge er også enig i at nøytralitet og symmetri er bærende prinsipper som må videreføres og forbedres i revisjonen av skattesystemet.

Nedenfor er tatt opp IKT-Norge sine viktigste kommentarer til Skatteutvalgets innstilling.

- 1 IKT-Norge mener at næringsnøytralitet må være et bærende prinsipp, dvs. at ingen næringer skal ha særfordeler. IKT-Norge er fornøyd med utvalgets innstillinger i så henseende og til utvalgets forslag om å fjerne en rekke spesielle støtteordninger som finansieres ved hjelp av skattesystemet. IKT-Norge mener også at forslaget om opprydding og forenkling i fradragstrukturen er bra.
- 2 Det legges opp til forbedringer ved skattlegging av fusjoner/fisjoner på tvers av landegrensar. Dette er bra.
- 3 IKT-Norge er enig med utvalget i at høy sats i arbeidsgiveravgiften bør fjernes. Dette vil sikre skattereduksjon også for lave og mindre inntekter. Figur 8.3 viser den sterke veksten i høyeste satsforskjell mellom skatt på kapital og skatt på arbeid i Norge. IKT-Norge mener utvalget tar et skritt i riktig retning, men mener utvalget ikke går langt nok i retning av flat og lik skatt på arbeid og kapital. IKT-Norge mener Norge bør fjerne toppskatten helt. I forhold til Skatteutvalgets forslag gir dette et ytterligere provenytap på 8 mrd. kroner (Dersom inntektsgrunnlaget ikke endres).
- 4 For å kompensere for denne kraftige reduksjon i marginalskatt, som indirekte vil komme bedrifter til gode (og særlig arbeidskraftintensive bedrifter), er IKT-Norge villig til å øke skatt på alminnelig inntekt fra 28% til 30%. Dette er drøftet i kapittel 8.3. Det vises i figur 8.5 at en økning i skatt på alminnelig inntekt til 30% vil ha en omfordelende virkning, dvs. at den effektive skatten vil øke mest for forbruksenheter med høyest inntekt. Utvalget påpeker at en økning med 2% poeng (under ellers like forhold) vil føre til en økt skatteinngang på 16 mrd. kroner.

Utvalget påpeker noen uheldige virkninger av økt skatt på alminnelig inntekt.

For det første påpeker utvalget at det er uheldig med økt marginalskatt for lavere og midlere inntekter. IKT-Norge mener at dette momentet er overvurdert fordi marginalskatten uansett vil ligge på et moderat nivå (37,8% mot 35,8%) og at den totale skattebelastningen vil gå ned. Dessuten vil et system med store bunnfradrag stimulere arbeidskraftreserven til økt arbeidsinnsats.

For det andre sies det at kapitalskattenivået i andre land er på vei ned, og at en høyere skatt på kapital kan hindre kapital til Norge. Imidlertid viser tabell 4.4 at den effektive gjennomsnittlige kapitalskattesatsen i Norge er blant de laveste av de land Norge sammenlignes med. Dermed er dette et lite valid argument. Det er dessuten viktig å merke seg at med IKT-Norge sitt forslag, med betydelig reduserte skattesatser på arbeid, vil kostnadene til arbeidskraft bli lavere (etter at tilbud og etterspørsel etter arbeidskraft har ført til en ny tilpasning av lønnsnivået basert på de lavere skattesatsene). Dette vil føre til bedre konkurransekraft for bedriftene og dermed høyere overskudd. Da vil nettoeffektene for eierne bli positiv til tross for økningen i

skattesatsen fra 28-30% Denne effekten er spesielt viktig for kompetansebaserte næringer der lønnskostnadene utgjør en stor andel av totalkostnadene Mao vil kompetansebasert næring få bedre rammevilkår

- 5 IKT-Norge vil øke bunnfradragene med 10,5 mrd kroner Dette gjør at skattebelastningen for lave og midlere inntektsgrupper samlet sett blir mindre, til tross for økningen i skatt på alminnelig inntekt fra 28 til 30%
- 6 Skatteutvalget foreslår en reduksjon i formueskatten på 4,5 mrd Dette utgjør 45% av netto skattereduksjon på 10 mrd kroner IKT-Norge er positiv til forenkling i formueskatten og nøytralisering av beskatning av forskjellige formuesobjekter Dette vil gjøre det relativt sett "rimeligere" å eie aksjer eller annen næringskapital i forhold til f eks boligkapital

Utvalget har vist at reduksjon/fjerning av formueskatten virker nesten bare på øverste del av inntektsskalaen, se figur 12.2 I tillegg vil reduksjon i formueskatten innebære en omfordeling fra yngre mot eldre Figur 12.3 viser at formueskatten i det alt vesentlige er en skatt for de veletablerte middelaldrende, og for pensjonister og eldre I figur 4.1 B viser utvalget at antallet arbeidsføre som skal finansiere pensjonistene synker fra ca 2,6 i dag til ca 1,6 i 2040 Dette er dramatisk Da er det galt å prioritere skattereduksjon for de eldre som i stor grad ikke er yrkesaktive Norge må stimulere til økt arbeidsinnsats fra den arbeidsaktive del av befolkningen Derfor prioriterer IKT-Norge skattereduksjon på inntektsskatt fremfor reduksjon av formueskatt Innenfor en ramme på 10 mrd i skattereduksjon, bør formueskatten IKKE reduseres

- 7 Oppretthold delingsmodellen, unngå innføring av aksjonærmodellen Med reduserte satsforskjeller (som foreslått av IKT-Norge) blir spenningen i skattesystemet redusert og Norge kan leve videre med delingsmodellen til tross for de svakheter den har Det verste vil være innføring av en rekke nye og kompliserte regler som skaper nye behov for registre og innrapportering Det er i så fall helt i mot utvalgets mandat og i tillegg går dette på tvers av regjeringens uttalte politikk om forenkling av samfunnet og reduksjon i antall offentlige registre og innrapporteringer Et nytt aksjonærregister vil påføre staten betydelige merutgifter Det antas at innføringen av et slikt aksjonærregister vil medføre investeringer for flere hunder millioner kroner Dessuten vil drift og innrapportering koste betydelige beløp årlig Men det viktigste argumentet mot et slikt register, er det betydelige merarbeid og kostnader som pålegges bedrifter og finansinstitusjoner i forbindelse med innrapporteringen Dette vil legge ytterligere steiner til byrden med innrapportering av alle slags data til offentlige registre Dette står i motstrid til regjeringens uttalte politikk om en enklere samfunn

IT-næringens alternative skatteinnstilling blir da som følger

- 1 Toppskatten fjernes helt og høy sats på arbeidsgiveravgift fjernes Maksimal marginalskatt blir 37,8% for personer
- 2 Skattesats på alminnelig inntekt økes fra 28% til 30%
- 3 Det innføres økte bunnfradrag på i alt 10,5 MRD
- 4 Formueskattegrunlaget utjevnes, men det totale skattenivået holdes uendret

- 5 Fortsatt flat skatt på kapitalinntekter (ingen innføring av en komplisert aksjonærmodell)
- 6 Delingsmodellen opprettholdes, ingen innføring av progressiv kapitalbeskatning
- 7 Opprettholde de andre forenklinger og forbedringer skatteutvalget har foreslått

Proveny endringer i forhold til utvalgets forslag (tallene er basert på utvalgets egne beregninger)

Ytterligere reduksjon i toppskatt	- 8,0 MRD
Økte bunnfradrag	-10,5 MRD
Ikke innføre aksjonærmodellen	- 2,0 MRD ³
Ikke redusert formueskatt	+ 4,5 MRD
Økt skatt på alminnelig inntekt	+ 16,0 MRD
Netto endring	0

Forslag ved provenynøytral omlegging

I dette tilfelle ønsker IKT-Norge å prioritere på følgende måte

- Innføre kun ett nivå på toppskatt på 7% (som foreslått av utvalget), anslått effekt iht IKT-Norge sitt forslag ca + 6 mrd kroner⁴
- Mindre økte bunnfradrag +4 mrd kroner

IKT-Norge mener at man ved en slik innføring vil følge nøye med om skatteinngangen øker på bakgrunn av de foreslåtte omlegginger, og at man etter en prøveperiode på f. eks 5 år vurderer om man innenfor denne rammen likevel kan fjerne toppskatten helt

Oppsummering

IKT-Norge mener at det er overveiende sannsynlig at arbeidsomfanget vil øke med en slik sterk stimulans til økt arbeid. Dersom inntekter fra personer øker med bare 1% som følge av dette, vil stat og kommune få økte skatteinntekter på 3,1 MRD (tabell 2.1). Det vil i tillegg bli svært store forenklinger i skattesystemet, noe som fører til lavere kostnader for staten med registrering og innkreving. Man unngår kostnader til et nytt og komplisert aksjonærregister og til registrering av data. I tillegg vil effekten av reduserte kostnader til arbeidskraft over tid føre til økte overskudd for bedriftene. Dette vil igjen føre til økt skatteinngang.

Det stor sannsynlighet for at Norge med et skattesystem som foreslått av IKT-Norge vil få en positiv nettoeffekt som gjør Norge til et mer konkurransedyktig samfunn, og at Norge dermed får større mulighet til å finansiere de store utfordringer innen omsorg og pleie av den stadig eldre befolkningen som Norge vil se utover i det 21. århundre.

Norge trenger å satse på kompetanse, på forskning samt være et attraktivt land for internasjonal kompetansemiljøer. Derfor må vi ha et skattesystem som er stimulerende for kompetansekrevende næringsvirksomhet. Norge trenger å premiere økt arbeidsinnsats.

³ Usikkert anslag i følge utvalget

⁴ Anslag gjort av IKT Norge basert på tilgjengelig materiale i utvalgets rapport

Norge trenger redusert skatt på arbeid for å stimulere til nyskaping og økt verdiskaping, ikke redusert skatt på penger og pengeflytting

Med vennlig hilsen
IKT-Norge

Endre Rangnes (s)
Styreleder

Per Morten Hoff
Generalsekretær